ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల్లో పాల్గొనడం కోసం హైదరాబాద్ ఎలాగా వచ్చాను కదా అని శరత్‌బాబును కలుసుకుందా మనుకున్నాను. ముఖ్యమైన స్నేహితుల్లో మొట్టమొదటి వాడు శరత్.

హైదరాబాద్‌లో అదేమోగానీ ఇంటి నంబర్లు వరసగా ఉండనే ఉండవు. పదహారో నంబరు ఇల్లు ఇక్కడ ఉంటే, పదిహేడవ నంబర్ ఇల్లు పక్క వీధిలో మాలుపుమూల ఎక్కడో ఉండి ఉంటుంది. శరత్ రూమ్ కోసం వెదికి వెదికి విసుగు పుట్టింది. కలుసుకోవడం వీలుండదని వెళ్ళిపోతున్నంతలో ఒకాయన అడిగాడు. చివరకు వాళ్ళ కాంపౌండ్‌లోనే ఒక గదిలో ఉంటున్నట్టు తెలుసుకోగానే ఎంతో తేలికపడ్డాను. కానీ, మా శరత్‌ను గురించి ఆయన చెప్పిన సంగతులు విని ఎంత బాధపడ్డానో నాకే తెలుసు. ఉత్తరం వ్రాసి వాడి రూమ్‌లో పడేసి మహాసభలకు వెళ్ళిపోయాను.

ఆ నాటి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో కుమారి శ్రీరంగం గోపాలరత్నం గారి గాత్ర సంగీత కచేరీ కూడా ఉంది. శరత్‌కు చాలా ఇష్టం. వాడొస్తే బాగుండుననుకుంటూ వింటూ కూర్చున్నాను. ఆమె పాడిన లలిత సంగీతంలో మొట్టమొదటి పాట — 'ఒక పిలుపులో పిలిచితే పలుకుతావట — నా పలుకులో కులుకుతావట — ఆపద మొక్కుల సామీ — నీ సన్నిధే మా పెన్నిధి'

శరత్ విజయవాడ వచ్చిన ప్రతిసారీ వెన్నెలరాత్రులైనా, చీకటి రాత్రులైనా సరే కృష్ణలో ఇసుక మీద వెల్లకిలా చేతులు తల క్రింద పెట్టుకుని పడుకొని శూన్యంలోకి చూస్తూ నా దగ్గర రికార్డ్ చేసి ఉన్న ఈ పాటను లో వాల్యూమ్‌లో వింటూ గంటలకు గంటలు గడిపేవాడు. ఆ గొంతులో తియదనమో, ఆ పాటలో భక్తిభావమో తెలియదు గానీ — అంతగా అభిమానిస్తాడు.

కార్యక్రమం జరుగుతూనే ఉంది. అంతలో ఒక ప్రకటన. "కార్యక్రమానికి అంతరాయమే అయినా, అత్యవసరమైన ప్రకటన. శరత్‌బాబుగారు వాసుగారి కోసం పోతన ద్వారం దగ్గర వేచి ఉంటారు. దయచేసి వెళ్ళి కలుసుకోండి" అని కార్యక్రమాన్ని మళ్ళీ కొనసాగించారు.

'అమ్మయ్య! నా గెస్ పొరపాటు కాలేదు' అనుకొని సంతోషంతో పోతన ద్వారం దగ్గరి కెళ్ళాను.

శరత్ వెంట ఇద్దరమ్మాయిలు. "వాసూ" అంటూ గట్టిగా వాటేసుకున్నాడు. వాడిది పిచ్చి ఆనందం. వాడి వెంట ఇద్దరమ్మాయిల్ని చూడగానే ఉదయం వాళ్ళ పక్క ఇంటి పోర్షన్ ఆయన చెప్పిన విషయాలు గుర్తొచ్చాయి. వాడిమీద కోపమూ వచ్చింది. పెళ్ళికి బికాయి పెట్టేస్తూ వాడు చేస్తున్న నిర్వాకం ఇదన్న మాట. అసహ్యంగా వాడికేసి చూశాను. ఆ అసహ్యాన్ని వాడు గుర్తించాడో లేదో తెలియదు.

వాడు నవ్వుతూ, "వీళ్ళను పరిచయం చేయడం మరిచిపోయాను. ఈమె మిస్ గిరిజా రాణి. ఆమె మిస్ సుమ. వీడు వాసు. నా థిక్కెస్ట్ ఫ్రెండ్." అని వాళ్ళను నాకు, నన్ను వాళ్ళకు పరిచయం చేశాడు.

అనుభవ పాఠాలు

అనుభవం అతి నెమ్మదిగా పాఠాలు నేర్పుతుంది ... చేసిన తప్పులనుబట్టి అనుభవం నేర్పే గుణపాఠాలు ఎక్కువవు తుంటాయి.

—ఫ్రాయిడ్

చల్లని గాలి వీస్తుండగా, నాగార్జున పీఠం ఆరుబయట కూర్చున్నాం. ఆలస్య మవుతూందని ఆ ఇద్దరమ్మాయిలూ వెళ్ళొస్తామన్నారు. వెళ్ళిపోయారు. నేనూ, వాడూ మిగిలిపోయాం.

"నీ పద్ధతేం నచ్చలేదు" అన్నాను సంభాషణకు ఉపక్రమిస్తూ.

"అమ్మాయిల్ని వెంటేసుకు తిరగడమేనా?" తడుముకోకుండా అన్నాడు. వాడితో ఉన్న చిక్కే అది. మనసులోని విషయాన్ని ఇట్టే గ్రహించేస్తాడు.

"ఉదయం మీ పక్కింటి శంకర్రావు నీ మీద ఓ కథ చెప్పినప్పుడు నమ్మా లనిపించలేదు. ఇప్పుడు నమ్మా లనిపిస్తోంది" అన్నాను.

"శంకర్రావు ఆ కథను నీకూ చెప్పాడన్న మాట!" అని నవ్వి ఊరుకున్నాడు.

"అయితే, ఆ కథ నిజమేనా?" కోసంగా అడిగాను. వాడు నిజమేనని చెబుతాడన్న నమ్మకం ఆ సమయంలో కలగలేదు.

"ఆ సంగతు లొదిలేయిరా. మనసుకు ఊరట కలిగించే దేమైనా చెప్పు" అన్నాడు ఆకాశంలోకి చూస్తూ.

ఏం మాట్లాడాలో, ఎలా కదపాలో తోచలేదు. అమ్మాయిల జీవితాల్తో ఇలా చెలగాట మాడుతున్న సంగతి వీళ్ళ నాన్నగారికి తెలిస్తే ఆయన సహించగలడా? అసలు తట్టుకోగలడా? వంశ మర్యాదకోసం ఏం చేయడానికైనా వెనకాడని మొండి పట్టుదల ఆయనది. వీడిలా ఎందుకు తయారయ్యాడో?

శరత్ మెడిసిన్ పూర్తి చేసి హౌస్ సర్జన్‌గా ఉంటున్నాడు. వీడి, నాన్నగారు తెచ్చే పెళ్ళి సంబంధాలు వీడికి నచ్చడం లేదో, లేక పెళ్ళి గీత వాడికి లేనే లేదో గానీ ఇంతవరకూ ఒక్క సంబంధం కూడా కుదరలేదు. వీడి వాలకం చూస్తుంటే ఏదో ఘోరమైన అఘాయిత్యం చేసేవాడిలాగే కనిపిస్తున్నాడు.

"ఏరా! మాటలేం రావటం లేదా?" అన్నాడు.

"అవున్లే! మనసులు దగ్గరయినప్పుడు, దూరమవుతున్నప్పుడు కూడా మాటలు పెగలని సమయం ఉంటూ ఉంటుంది" అన్నాడు వాడే మళ్ళీ.

ఉదయం నుంచీ విన్న వీడి కుర్ర గర్ల్ ఫ్రెండ్స్‌లో ఈ పేరెక్కడా విన్లేదు. ఇంకా ఎంత మంది పేర్లతో సంబంధం ఉందో ననుకుంటుండగా—

"ఏమిట్రా, వాసూ! మూగనోము పట్టావా? ఈ మధ్య కొత్తగా వ్రాసిన కవిత లేమైనా ఉంటే వినిపించు. నీ కవితలతో ఎంత రిలాక్స్‌డ్‌గా ఫీలవుతానో నీకు తెలియదు" అన్నాడు బ్రతిమాలుతూన్నట్టు.

ప్రకృతిలోని బాహ్య సౌందర్యాన్ని ఆరాధించే మనస్తత్వం వాడిదైతే, విరిసిన పువ్వులోని పరిమళాన్నీ, బాట పక్కన ఏ ఆలనా పాలనా లేని గడ్డిపూవులోని సౌందర్యాన్నీ తూచి తూచి చూసే మనస్తత్వం నాదని తెలియజేసే కవిత చదివాను.

"థాంక్యూ! నన్ను అర్థం చేసుకున్న వాడివి నీ వొక్కడివే రా" అన్నాడు కళ్ళు మూసుకొని.

ఇదే అవకాశ మనుకొని శంకర్రావు చెప్పిన కథ సంగతి అని గుర్తు చేశాను.

వాడి ముఖంలో, కదలికలో అసహనం కనిపించింది. "అవసరం అనుకున్నప్పుడు నేనే చెబుతాను. అన్నట్టు, రేపు మధ్యాహ్నం వేరుగా నా రూము కొచ్చేయ్" అన్నాడు, అక్కడితో ఆ విషయాన్ని తుంచేస్తూ.

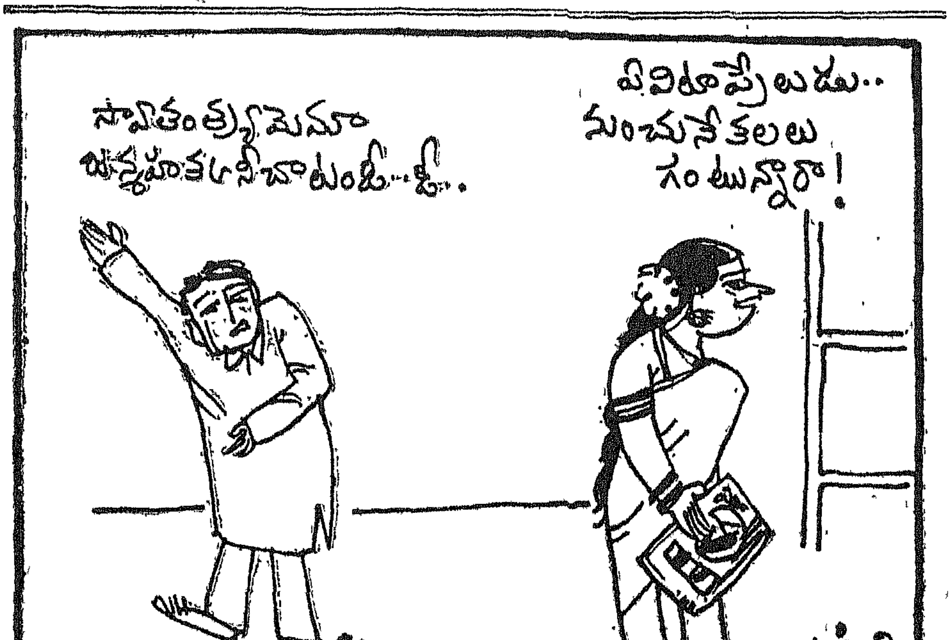

– దమ్ము శ్రీనివాసబాబు

నేనూ ఒత్తిడి చేయలేదు. నైతికంగా వాడు దిగజారిపోతున్నాడేమో నన్న అనుమానం భయాన్ని కలిగించింది. మరుసటి రోజు నుంచి మహాసభలు అయిపోయే దాకా వాడి గదిలోనే ఉంటానని మాట ఇచ్చాను. పిచ్చాపాటీ విషయాలు మాట్లాడుకొని విడిపోయాం. నాకు వసతి కల్పించిన హోటల్ కెళ్ళి గదిలో పడుకొని, వాణ్ణి గురించే ఆలోచిస్తూ ఎప్పుడో నిద్రపోయాను.

మరుసటి రోజు మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకల్లా వాడి రూమ్‌లో ప్రత్యక్షమయ్యాను. నీట్‌గా ఉంది. చాలా మంది ఉన్నారు. నవ్వుతూ కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. నన్ను మిగతావాళ్ళకు పరిచయం చేశాడు. అందులో వాడి పక్క పోర్షన్ శంకర్రావు కూడా ఉన్నాడు. కాఫీ వాడే తయారుచేసి అందరికీ ఇచ్చాడు.

అంతదాకా నవ్వుతూ ఉన్న వాడు సీరియస్‌గా మారిపోయి, "మీ అందరి ముందూ నే నీ రోజు ఒక నిజాన్ని చెప్పుకోబోతున్నాను" అన్నాడు.

అందరూ నోళ్ళు తెరిచారు. శంకర్రావు అసహనంగా కదిలాడు.

"నేను చెప్పేది పూర్తిగా వినకుండా ఎవరూ వెళ్ళిపోవద్దని ప్రతిమాలుకుంటున్నాను" అన్నాడు.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు.

ఆగస్టు 15 నంబరం

చిత్రం — మా. శ్రీనివాసరావు (గుంటూరు—2)

"మా ఇంట్లో ఎవరూ ఇలాంటి పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకోలేదు. మరి నే నొక్కణ్ణే ఎందు కిలా తయారయ్యానో తెలియదు. శిబాది నిప్పులాంటి వంశం అని మా నాన్నగారు ప్రతి మాటకీ గుర్తు చేస్తూనే ఫ్యామిలీ ప్రెస్టేజీ — ప్యూరిటీ ఇన్ థాట్, వర్డ్, డీడ్ ఎక్స్‌ప్రెషన్స్ — సెక్సువల్ ప్యూరిటీని గురించి, నేను మెలుగుతున్న వాతావరణాన్ని గురించి హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నారు. అవన్నీ చెప్పి మిమ్మల్ని విసిగించ దలుచుకోలేదు. అసలు సంగతి కొస్తాను. ఈ వీధిలోనే మాధవ రావు గారని ఒకాయన ఉండేవారు. పేషెంటుగా వాళ్ళమ్మాయి మా హాస్పిటల్‌కు రావడంతో ఆమెతో పరిచయం మొదలైంది. ఈ కాలంలో అమ్మాయి, అబ్బాయిల పరిచయాలు ఎంతదాకా వెళతాయో మీ కందరికీ తెలిసిందే. అలాగే అయింది. కాలుజారింది. నా గమ్యం ఏదో నాకే తెలియని స్థితిలో ఆ మాధవరావుగారి అమ్మాయి 'అనామిక'ను స్వీకరించలేక పోయాను. అవమానంతో ఆ అమ్మాయి ఏం చేసుకుందో...' అని కళ్ళు మూసుకున్నాడు. అందరమూ ఊపిరి బిగబట్టి వింటున్నాం.

'ఏం చేసుకొని ఉంటుంది, ఆత్మహత్య తప్ప? రాస్కెల్! ఇలాంటి హంతకుడుగా, నరరూప రాక్షసుడుగా తయారవుతావని అనుకోలేదు' అనుకొని పళ్ళు కొరుకుతూ ఉండిపోయాను.

"ఆ అమ్మాయి ఏం చేసుకుందో శంకర్రావు గారి కొక్కరికే తెలుసు" అన్నాడు కళ్ళు తెరిచి.

"నాకా! అబ్బే — నాకేం తెలియదండీ" అన్నాడు శంకర్రావు నానుస్తూ.

"ప్లీజ్! శంకర్రావుగారూ! నా మనోవేదన నర్థం చేసుకోండి. చెప్పండి, ఇంత మందిలో నిజం చెప్పి నన్ను తేలిక పడనివ్వండి" అన్నాడు శరత్.

"నాకు తెలియనే తెలియదు. నేను వెళ్ళిపోతున్నాను" అని లేచాడు శంకర్రావు.

"శంకర్రావు గారూ!" గట్టిగా, కోపంగా అరిచాడు శరత్. శంకర్రావు కూర్చున్నాడు.

"మీ కంత నామోషీగా ఉంటే నేనే చెబుతానండీ. ఆ అమ్మాయి ఆత్మహత్య చేసుకుంది. ఆ అమ్మాయి వేరెవరో కాదు. ఈ శంకర్రావు గారే ఆ మాధవరావుగారు. ఆ మాధవరావుగారి అనామికే ఈ శంకర్రావుగారి కూతురు.' శరత్ మాటలు పూర్తికాకముందే — "నో ... నో!" అంటూ తల పట్టుకున్నాడు శంకర్రావు.

"ఇప్పటికైనా నిజం చెప్పండి" అని ముఖం తుడుచుకున్నాడు శరత్.

"ఆ మాధవరావు ఎవరో, ఆయన కూతురు అనామిక ఎవరో నాకు తెలియదు. మీరు 'కెవరో' చెప్పారు. దాని తోడు మీతో ప్రతి రోజూ ఒక రిక్షా లమ్మాయిలు మీ గది కొస్తుండటంతో నిజమేనేమో అనుకున్నాను. అంతేగాని, బాబూ! ఆ మాధవరావుని నేనే, ఆ అనామి 'కెవరో' నా కూతురనీ అనవసరంగా నిందవేసి నన్ను నాశనం చేయకండి" అని ఏడుపు గొంతుతో అన్నాడు శంకర్రావు.

"థాంక్స్, శంకర్రావుగారూ! అలా నిందంటే — ఇంతకాలంగా దాన్ని భరిస్తున్న నేను ఎంత భయపడి ఉండవలసింది? మీరు 'కెవరో' చెప్పారు. నిజం పని గట్టుకొని మరీ ప్రచారం చేస్తూ నా కింత మంచి పేరును తెచ్చిపెట్టారు. వాసూ! చూశావురా! అసలు వ్యక్తులు వేరు. కానీ, మోసం చేసిన వాడుగా నన్నున్నాను. ఇదేరా నే నంటున్న సొసైటీ. వీళ్ళ కథల ప్రకారం నేను ఆ ఒక్క అనామికనే కాదు, వేరే ఎంతో మందిని మోసంచేస్తూ, వాళ్ళ జీవితాలతో ఆడుకుంటున్నాను. అవునా, రావుగారూ!" అని ఆగాడు.

"ఎక్స్‌ట్రీమ్లీ సారీ!" అని లేచి, "ఇందుకోసమైతే ఉంటే నే నసలు ఈ గదిలోకి వచ్చి ఉండేవాడిని కాదు" అని మెల్లిగా అనుకుంటూ లేచి వెళ్ళిపోయాడు శంకర్రావు.

మిగతా ఒక్కొక్కరు శరత్ మంచి తనాన్నీ, సేవా తత్పరతనూ మెచ్చుకుంటూ, "ఓర్వలేని వాళ్ళు మంచివాళ్ళ మీద ఇలాంటివి ప్రచారం చేస్తూనే ఉంటారండీ" అని వెళ్ళిపోయారు.

నిన్నటివరకీ శరత్ మీద నామనస్సు కోపం, అసహ్యం స్థానంలో సంతోషం, సానుభూతి చోటు చేసుకున్నాయి. మనసెంతో తేలిక పడింది. మే మిద్దరమే ఆ గదిలో మిగిలాం.

వాడు లేచి ఏదో మాత్ర వేసుకొని, ఈజీచెయిర్‌లో కూర్చుని, "ఈ ప్రొఫెషన్‌కు రాకుండా ఏ డిగ్రీయో పుచ్చుకొని ఉద్యోగం చేసుకొంటూ ఉంటే అమ్మాయిలతో పరిచయాలు, ఇలాంటి కష్ట ప్రచారాలు ఉండేవి కావేమో? ఈ ప్రొఫెషన్లో ఉన్న వాళ్ళు అపనిందల నించి ఎవరూ తప్పించుకొని ఉండరు. ఎటొచ్చీ డెలికేట్ సెంటిమెంట్ ఉన్న వాళ్ళు వాళ్ళ లోలోపల కుమిలిపోతా రంతే" అన్నాడు స్వగతంగా.

కడుపులో చేయి పెట్టి దేవినట్టని పించింది నాకు. పాపం, వా డెంతగా కుమిలిపోతున్నాడో! ఓదార్చా లనిపించింది.

రోజు రోజుకూ సంఘం మారుతూంది. నాగరికత మారుతూంది. అయినా, స్త్రీ పురుష సంబంధాల

మూలంగా లెక్కకు మించిన అవమానపు చర్యలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. మనిషి ఎప్పుడు ఎదిగినట్టు?

ఒక ఆడ చింపాంజీ మరో మగ చింపాంజీని చూస్తే చాలు, మొదటి మగ చింపాంజీ ఆ ఆడ చింపాంజీని దారుణంగా చంపేసేదట. అదే! అదే పశు ప్రవృత్తి రెట్టింపు స్థితిలో ఉంది నేటి మనుషుల్లో. ఆడ, మగ కలిసి తిరిగితే చాలు — కథలు, కష్టాలు.

శరత్‌మీద జాలి కట్టలు తెంచుకొని రాబోతూంది. తమాయించుకొని, "ఈ రోజు మహాసభల సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో చాలా మంచి ఐటమ్స్ ఉన్నాయి. పద" అని బయటికి కదిలాను.

మెడికోస్‌తో ఉన్న గ్యాపులో, అవసరమో, లేక మా వాడి వాక్కులో అర్థం కాదుగానీ, ఇంత మంది అమ్మాయిలతో పరిచయాలు, చనువుగా తిరగడాలు ఎన్నెన్నో ఇబ్బందుల్ని తెచ్చి పెడుతున్నాయనుకుంటాను.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం మహాసభలనించి వచ్చేసి, ఒళ్ళంతా చెమట పట్టి ఉండడం వల్ల స్నానం చేయటానికి బాత్‌రూమ్‌కి వెళ్ళాను. అంతలో ఆమె గొంతు వినిపించింది. స్నానం చేయడం తాత్కాలికంగా వాయిదా వేసి, తప్పనిపించినా ఏం మాట్లాడుకుంటారో విందామని చెవ్వప్పగించాను.

"యూ నాటీ బాబూ! కాంటీన్ లోంచి సడన్‌గా డిసప్పియ రయ్యావేం? నీకోసం హాస్పిటల్ అంతా ఎంతగా వెదికానో తెలుసా? అబ్బబ్బ — నిన్ను పట్టుకోవడమే కష్టమవుతోంది."

"సారీ సోఫ్! ఫ్రెండ్ కిచ్చిన అప్పాయింట్‌మెంట్ గుర్తొచ్చింది. పరుగెత్తుకొంటూ — నిజంగా కాదు బస్సులోనే అనుకో — రూమ్ కొచ్చేశాను. పాపం, నాకోసం అన్ని అంతస్తులు తిరిగి ఉంటావు. రిలాక్స్‌తా. నీరసంగా కనిపిస్తున్నావు." ఇది మా శరత్ గొంతు.

"ఇంకా కడుపులో ఏమీ పడలేదు, సార్. ఇందాకా కాంటీన్‌లో మనం తీసుకున్న ఫిఫ్టీ ఫిఫ్టీ పకోడియే. ఇంతకూ నీ గదిలో తినడాని కేమైనా ఉందా?"

"ఆఁ! బోలెడు పుస్తకాలూ, కాగితాలూ ఉన్నాయి."

"ఆకలేస్తోంది గనుక నీ జోక్‌కు నవ్వ దలుచుకోలేదు."

నవ్విన శబ్దం.

'అమ్మాయిలతో అంత చనువుగా మాట్లాడ్డం ఎప్పుడు నేర్చుకున్నాడో వెధవ!' అనుకుంటూ స్నానం పూర్తిచేసి గదిలో కొచ్చాను. శరత్ పక్కన కూర్చున్న ఆమె నన్ను చూసి, ఉలిక్కిపడి దూరం జరిగింది.

"వీడు వాసు అని నా నిజమైన ఫ్రెండ్. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల కోసం ఇక్కడికి వొచ్చాడు. తెలుగు లెక్చరర్" అని నాకేసి తిరిగి, "ఈమె సుమతి. మొన్న రాత్రి ఒక కొటేషన్ చెప్పానే — ఆమె ఈమె" అన్నాడు.

"నా కొటేషన్ ఏమిటి?" అందామె నవ్వుతూనే కోపంగా వాడికేసి చూస్తూ.

"అదేనోయ్! మనుషులు దగ్గరయి నప్పుడే కాకుండా దూరమవుతున్నప్పుడు కూడా మాటలు పెగలవని."

"మనం గట్టిగా మాట్లాడుకున్నవి కూడా అందరికీ టాంటాం చేయాలా?"

"ఇకమీదట ఎప్పుడూ చెప్పన్లే. అయినా, వీడు మనకు పరాయివాడుకాదు. ముందే చెప్పాను నిజమైన స్నేహితుడు" అన్నాడు శరత్.

వాళ్ళ మధ్య ఎంత చనువుందో వాళ్ళిద్దరి మాటల్నీ, చేష్టల్నీ బట్టి అంచనా వేసుకోవడంలో ఉండిపోయాను.

ఆమె వెళ్ళిపోతుండగా చూశాను. షి ఈజ్ ఎ మారీడ్ ఉమన్. ఆమె వెళ్ళిపోయిన తరువాత అదే అడిగాను.

"అవును! ఇద్దరు పిల్లలు" అన్నాడు శరత్.

"పెళ్ళయిన ఆడవాళ్ళతో ఇంత చనువు భవిష్యత్తులో ఎలాంటి పరిణామాలకు దారి తీస్తుందో తెలుసా?" అన్నాను కోపంగా.

వాడు నవ్వాడు. సమాధానం చెప్పకుండా నవ్వితే ఎవరికైనా కోపం వస్తుంది. వాడి మాటల్నీ, చేష్టల్నీ అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను. అయినా, మెడికల్ ప్రొఫెషన్లో ఉన్నవాళ్ళకు నీతి, నియమా లనేవి ఉంటాయా అన్న అనుమానం వచ్చింది. శంకర్రావు చెప్పిన కథ అబద్ధమని తెలిసిన రోజున ఎంతగా సంతోషించినా, సుమతితో వీడి ప్రవర్తన చూసి మళ్ళీ మొదటికే వచ్చాను. నైతిక

అమ్మ అంటుంది - సాతే మాల్టెక్స్ చాలా రుచిగలవి అని
వాటిలో మాల్ట్ ఉందిగనుక!

మాల్టెక్స్ బిస్కట్లు జీర్ణానికి తేలిక.

ఎన్ని తిన్నా ఇంకా మరీ మరీ తినాలని పిస్తాయి. వానిలో మాల్ట్ వలన
కానుక ఇవ్వటానికి ఆకర్షణీయమైన పాకెట్ లేక ఇంటి కొరకు
విడిగా దొరుకుతాయి!

ఐ.ఎస్.ఐ. సీలుతో
మాల్టెక్స్ బిస్కట్లు నాణ్యత
ధృవపరుపబడిన బిస్కట్లు.

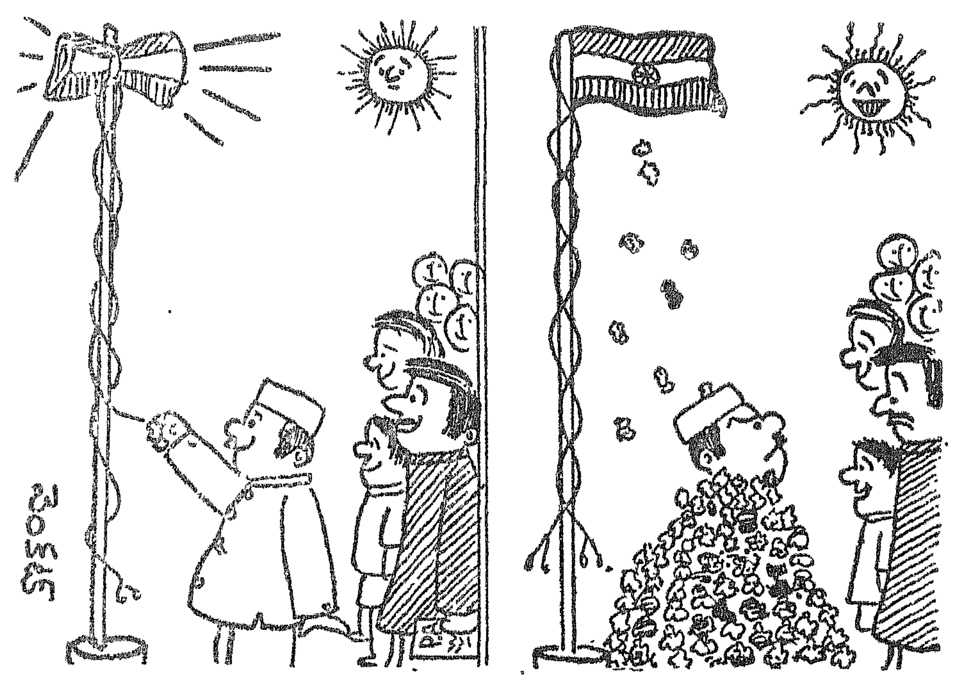

[illegible] నారు [illegible] నేను. [illegible] మాట్లాడిం[illegible]?

[illegible] గరిచో [illegible] సుందరివాళ్ళ మీద [illegible] [illegible] [illegible] అని [illegible] [illegible].

[illegible] అయిపోయాయి. దిగులు [illegible] [illegible] [illegible] స్నేహమ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మనసుకు [illegible] [illegible] ఏంద్కు కలిసి [illegible] [illegible] అర్థం [illegible] [illegible] [illegible] క్నాగా తయారైన [illegible] — వాడి మంచి వాళ్ళ [illegible] మన [illegible] అన్నకొని ఉత్తరాలు [illegible] కదిలిన తరవాత చెప్పాను. కనిపించేంతదాకా చేయి ఊపు తూన్న శరత్‌ను చూస్తే ఎందుకో మన సంతా దిగులుతో నిండిపోయింది. నే నక్కడ ఉన్న అన్ని రోజుల్లోనూ ప్రతి రోజూ నా జేబో మందు వేసుకోవడం [illegible]నిస్తూనే ఉన్నాను. మందులు అందు బాటులో ఉంటున్నాయి కదా అని [illegible]కున్నాడో ఏమో మరి!

* * *

[illegible] నుంచి తిరిగి వచ్చి నెల రోజులు దాటిపోయాయి. ఒక రోజు మధ్యాహ్నం ఒడుపైన కవరు రిజిస్టర్ [illegible] వచ్చింది. నేను [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అడ్రెస్ చూశాను. చరత్ నుంచి! ఇంత బరువైన ఉత్తరం వ్రాశాడంటే [illegible] కథే అయి ఉంటుందని ఆత్రంగా విప్పాను.

"'నాన్నా!

నే నెక్కడ ఉన్న రోజుల్లో ఎన్నెన్నో చెప్పాలనీ, మనసుకు ఊరట కలిగించు కోవాలనీ అనుకున్నా(నా. నీకు [illegible] [illegible], నాకు స్నేహితులతోనూ, [illegible] కూ సరిపోయింది. నా కిష్ట మైన మంచి పేరు— శంకర్రావులాంటి వాళ్ళ [illegible] — తెలుసుకొని నీపై నా [illegible] [illegible] పెంచుకున్నావేమో ననుకున్నాను. అసహ్యించుకున్నా పట్టించుకునే మనస్తత్వం కాదు నాది.

అమ్మాయి, అబ్బాయి కళ్ళతో ఒకరి నొకరు చూసుకుంటేనే, నవ్వుతూ మాట్లాడుకుంటేనే ఆడవాళ్ళ పాతివ్ర త్యాలూ, పెళ్ళికాని మగవాళ్ళ బ్రహ్మ చర్యాలూ, పెళ్ళయిన వాళ్ళవైతే ఏకపత్నీ వ్రతాలూ మంటగలిసిపోతా యనుకునే సంఘం నట్ట నడిబొడ్డులో బ్రతుకు తున్నాను.

'ఒరులే యవి యొనరించిన
నరవర యప్రియము తన మనంబున
కగు దా
నొరులకు నవి సేయకునికి
పరాయణము పరమ ధర్మ పథముల
కెల్లన్'

అన్న పద్యంతోబాటు గడిచిన వారం నాన్నగారు నన్ను టపాకాయ లాంటి ఉత్తరం వ్రాశారు. నవ్వుకున్నాను. 'పెళ్ళయిన అమ్మాయింతో నా ప్రవర్తన బాగుం డడం లేదని నాన్నగారికి తెలిసిం దట. అది ఆయన మనసు నెంతగానో క్షోభ పెట్టిందట. నా మూలంగా 'పెళ్ళియిన అమ్మాయిల భర్తలకు కలిగే మనస్తాపం లాంటిదే నీకో, నీ తమ్ముళ్ళకో అనుభవంలో కొస్తే తెలు స్తుంది. పై పద్యం అందుకే గుర్తు చేస్తున్నాను. అర్థం చేసుకోగలవన్న నమ్మకం నా కుంది. జాగ్రత్త!' లాంటి హెచ్చరికలతో నిండి ఉంది ఆ ఉత్తరం.

సుమతితో తిరగడాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకునే అలా వ్రాశారని నాకు తెలుసు. సుమతిని గురించి నీకూ పూర్తిగా చెప్ప లేదు కదూ? అదలా ఉంచు. నిజమైన స్నేహాన్ని డిఫైన్ చేయగలవా? స్నేహానికి 'సెక్స్'తో సంబంధం లేదని ఎలా చెప్పాలి? ఇందులో నేను ఆత్మ వంచన చేసుకునే ప్రసక్తి లేనేలేదు. ఆపోజిట్ 'సెక్స్'తో రాసుకు తిరుగుతూ మడిగట్టుకు కూర్చోవ డానికి నీవేమైనా భీష్ముడివా? ఈ వయసులోని ఆవేశాలు, మానసిక బలహీ నతలు నాకు తెలుసు' లాంటి పదాలతో నా మనసెంతగా గాయపడుతుందో ఎవ రర్థం చేసుకుంటారు?

'ఏమిటోయ్ — [illegible] [illegible] చ్చావా?' అని ఎంతో నవ్వుగా అడిగే సుమతి చొరవ నాకు చాలా ఇష్టం. ఆమెకు పెళ్ళి కాకుండా ఉన్నా, ఇలాగే చనువుగా ఉండేవాణ్ణి. అప్పు డేమయి ఉండేదో ఆలోచించను. చేయి చేయి పట్టుకుని తిరిగినంతమాత్రాన చెప్పరా [illegible] [illegible] [illegible] సంస్కారాన్ని అక్కడి కక్కడ లిమిట్‌లో ఉంచుకున్న ట్లనిపిస్తుంది.

సోదరీ సోదర బాంధవ్యం కాక్, ప్రేమ తత్త్వం అసలే లేక— మరి మా మధ్య ఉన్న రిలేషన్‌ని ఎవరైనా అడగాలని ఉంటారు. అందుకే ముందుగానే చెప్పాను 'స్నేహానికి సరైన డెఫినిషన్ ఎలా ఇవ్వాలి' అని. ఆ రోజు సుమతి గది కొచ్చినప్పుడు నీవూ ఉన్నావుగా! నన్ను గట్టిగా చూసిన నీ చూపులు నా కింకా బాగా గుర్తున్నాయి. మా మధ్య ఉన్న చనువు అలాంటిదిరా.

తరానికీ తరానికీ మధ్య పెరిగిన అంతరం, నాగరికతలో మార్పు—ఇలాంటి అపోహలకు, అపార్థాలకు చోటిస్తు న్నాయి — అవునా?

గడిచిన వారం ఒక రోజు ఫ్రెండ్ క్లినిక్‌లో కూర్చున్నాను. లేడీ పేషెం ట్లను 'అమ్మా' అని పిలిస్తే మనసులో ఎలాంటి దురభిప్రాయానికీ చోటుండ దన్న మనస్తత్త్వం కొందరిలో ఉంది. పద్దెనిమిది, ఇరవై లోపు ఆమె, పేషెం టుగా వచ్చింది. నే రడగకుండానే 'ఏమి టమ్మా కంప్లెయింట్స్' అని అడిగాను. నాకేసి వింతగా చూసి, అన్నీ చెప్పి వెళ్ళి పోతూ, 'డాక్టరుగారూ, నేనంత ఏజ్‌డ్‌గా కనిపిస్తున్నానాండీ' అంది. ఆమె ఎందు కలా అడిగిందో అర్థం చేసుకొని, 'నో— అదేం కాదండీ' అన్నాను. 'అండీ' అని పిలిపించుకున్న ఆమె ముఖంలో అప్పటి తృప్తి నవ్వు తెప్పించింది. 'థాంక్సండీ' అని వెళ్ళిపోయిం దనుకో. ఎందుకు చెబు తున్నానంటే, గౌరవంగా ఎవరినైనా 'అమ్మా' అని పిలిచినా తప్పుగానే భావి స్తున్నారు. అలాగని పేర్లతో పిలిస్తే, పిలిపించుకునేవాళ్ళు ఏమీ అనుకోరు గాని, విన్న వాళ్ళు కథల ప్రచారానికి తయా రవుతున్నారు. రకరకాల మనస్తత్త్వాల మధ్య నలిగిపోతున్నా, నవ్వుతూ బ్రతక గలుగుతున్నా(నా. బ్రతికిన నాలుగు రోజులూ నవ్వుతూ గడపాలనే ఆశ.

సరదాగా మాట్లాడేనే నాకు తొంద మేమో! 'మీ మాటలు వింటూ ఉంటే ఎంత టైమ్ పోయిందో తెలీనే తెలియ దండీ' అని ఎందరో గిరిజారాణులు, మరెందరో సుమతులు అంటున్నారు. తొంద

రిగా వెళ్ళను. దానితో నాకేమో ఇంత హింసిస్తారు. ఈ సంఘం నన్ను గురించి ఏమనుకున్నా లెక్క చేయను. నాలోని పవిత్రతను గురించి నాకూ, నాతో తిరుగుతున్న వాళ్ళకూ తెలుసు. ఎవరేమనుకున్నా లెక్కచేయను అన్నాను కదా! కానీ, నాన్నగారు కూడా అమ్మాయిలతో నా చనువును మరో రకంగా అర్థం చేసుకుంటూంటే తట్టుకోలేక పోతున్నాను. దానికి, ఏం చేయగలను?

బాసూ! విధాత కన్నీ తెలుసురా. నాకు అన్నీ తట్టుకునే 'పేషన్స్' ఇచ్చి కూడా మరో వరం ఇచ్చాడు. అదేదో ఇంత వరకూ ఎవరికీ చెప్పలేదు. ఆ వరాన్ని గురించి నాకు, మా బాస్‌కు మాత్రమే తెలుసు. ఇప్పుడు నీకు చెప్పాలనిపిస్తూంది. ఎవరికీ తెలియనివ్వనన్న నమ్మకంతో వ్రాస్తున్నాను. 'ల్యూకేమియా' అన్న జబ్బును గురించి ఎప్పుడైనా విన్నావా? అదే—బ్లడ్ కాన్సర్. అదే విధాత నాకిచ్చిన వరం. నా రక్తంలో తిరిగేది కాన్సర్ సెల్స్ కాదురా—చెస్టిటీ...చెస్టిటీ..."

ఉత్తరం చదవడం ఆపాను. గుండె దడ ఎక్కువైంది. ఒళ్ళంతా చెమట పట్టింది. మైగాడ్! శరత్‌కు బ్లడ్ కాన్సరా? భగవాన్! ఏమిటయ్యా ఇది! సున్నితమైన మనసూ, సరదాగా నవ్వుతూ అందర్నీ తనవైపు తిప్పుకోగల శక్తీ ఇచ్చి వాణ్ణిలా ఎందుకు నాశనం చేశావు? ఇష్టంలేని వాళ్ళకు వాడి మాటలు అధిక ప్రసంగంగా ఉంటాయేమోగానీ, వాడి చుట్టూ చేరిన వాళ్ళంతా వాడి మాటల కోసమేనయ్యా!

ఉత్తరం ఇంకా నాలుగు పేజీ లుంది. దానినిండా వాడు తన వేదనను వివరంగా వ్రాసి ఉంటాడు. పూర్తిగా చదవలేక అక్కడక్కడ చదువుకుంటూ వెళ్ళాను.

"ఆడ, మగను సృష్టించిన భగవంతుడు వాళ్ళ వాళ్ళ పరిచయాల్లో నిప్పురు గప్పిన నిప్పుల్లాంటి కక్షల్ని, ద్వేషాల్ని సమంగా పెట్టాడు. వాటి మూలంగా ఎన్నెన్ని జీవితాలు బలి అవుతున్నాయో లెక్క చూసుకుంటూ సంతోషిస్తుంటాడేమోరా! సమస్యల్ని సృష్టించడం, కళ్ళలో పడ్డ ఈగల్లా మనుషులు వాటిలో పడి గిలగిలా తన్నుకు చస్తుంటే ఆయనకు వినోదంగా ఉంటుందేమో?

నేను పేనవుతున్న ఈ అపనిందల నించీ, ఈ సంఘం నుంచీ దూరంగా పారిపోదామని అప్పుడప్పుడు అనిపిస్తూంటుంది. నేను ఆశాజీవినిరా. ఆత్మహత్య చేసుకునే మనో దౌర్బల్యం నాకు లేదు. కానీ, ఇంత చక్కని వరం నా కుండగా నీటిని గురించి పట్టించుకోవడం ఫూలిష్‌నెస్ అవుతుందా కాదా? ..."

'బాబూ! బాబూ! ఎందుకురా ఇలాంటి మాటలు వ్రాసి నన్నింత క్షోభకు గురిచేస్తున్నావు' అని మూగగా ఏడ్చాను. తరవాత వాక్యాల మీద కళ్ళు పడ్డాయి.

"బాసూ! నీ కీ ఉత్తరం చేరిన తరవాత పరుగెత్తుకుంటూ వస్తావని తెలుసురా. కానీ, నే నాసరికి ప్రయాణంలో ఉంటాను. నిన్నే కాదు, జన్మ నిచ్చిన అమ్మ, నాన్నగార్లను, తమ్ముళ్ళను, చెల్లాయిన్ని చూడకుండానే వెళ్ళిపోతున్నాను. లాస్ట్ డేస్‌లో ఉన్నానని తెలిసి మా బాస్ ఇంటికి వెళ్ళమన్నాడు. నవ్వి ఊరుకున్నాను. సువర్ణ, గిరిజ, సుమ, రమ, హేమ— వీళ్ళు రెగ్యులర్‌గా వస్తూనే ఉన్నారు. వాళ్ళొచ్చేసరికి నా శరీరం మాత్రమే మిగిలి ఉంటే వాళ్ళెలా ఉంటారో చూడాలని కోరికగా ఉంది. కానీ, అది ఎలా వీలవుతుంది? 'అనుబంధం, ఆత్మీయత అంతా ఒక బూటకం' అన్న వేదాంత వాక్యం గుర్తు కొస్తూంది. నన్ను అడుగడుగునా హింస పెట్టిన ఈ సంఘంతో ఆడుకోవాలనీ, ఇందులోనే ఉండాలనీ ఉంది. కానీ, ఉండలేక పోతున్నాను ..."

ఇంక ఉత్తరం చదవలేక కుర్చీలో కూలబడిపోయాను. కర్తవ్యం గుర్తుకు రాగా ఉన్న పాటున బయటికి పరుగెత్తాను. టాక్సీలో హైదరాబాద్ చేరుకున్నాను. గదికి తాళం వేసి ఉంది. శంకర్రావు ఎదురుపడ్డాడు. "బాబు గారికి బ్లడ్ కాన్సరట. హాస్పిటల్లోపోయాడు" అని ఏడుస్తూ కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు.

భూమి క్రుంగిపోయిన ట్లయింది. ఇప్పుడు ఏడుస్తున్న ఈ శంకర్రావు లాంటి వాళ్ళ మూలంగా కాదా వాడు మానసికంగా ఆ స్థితికి దిగజారింది! డర్టీ సొసైటీ!

"మీలాంటి వాళ్ళు ఏడిస్తే వాడి ఆత్మ క్షోభిస్తుంది" అని కసిగా అందా మనుకున్నాను. నోరు పెగల్లేదు. అదే టాక్సీలో హాస్పిటల్ కెళ్ళాను. నిండా కప్పి ఉన్న తెల్లటి దుప్పటిని ముఖం మీది మంచి తొలగించి చూశాను. నవ్వుతూ మాట్లాడుతున్నప్పటిలాగే ఉంది వాడి ముఖం. నిగ్రహించుకోవడానికి సాధ్యపడలేదు. ఒక్కసారిగా బావురుమని కూలిపోయాను.

కాకుల గుంపులో కోకిల ఎన్నాళ్ళు బ్రతికింది గనక! ★

వైద్య విజ్ఞానం

తినకపల్లికి [illegible]. కావాల్సి కి కళ్ళద్దాలు కావలసి వచ్చాయి. నీరజ నేత్రాలు నీరు కారుతూ, లోపలి కొంచెం ఒత్తితే పుసులు వస్తూ ఉంటాయి. శోభనాచలానికి శుక్లాలు వస్తే ఆపరేషన్ చెయ్యాలన్నారు. నిరీక్షణ రావుకు సీసా కాసులు వచ్చినప్పుడు బ్రహ్మాండమైన కంటిపోటు ప్రారంభమై, దీపాల చుట్టూ రంగు రంగుల చక్రాలు కనిపించాయి. ఈతముల్లు కంట్లో గుచ్చుకున్న ఈశ్వర రెడ్డికి చూపు తగ్గిపోయింది. పాపం పుట్టుకతోటే కళ్ళు లేని పుట్టు గుడ్డి పురుషోత్తమరావు.

డాక్టర్ గుంటుపల్లి రాధాకృష్ణమూర్తి

నవనాగరక జీవనంలో కళ్ళ జబ్బులు ఇన్నీ అన్నీ కావు. అయితే, కొన్ని వ్యాధులు తీవ్రమైనవి. కొన్ని స్వల్పమైనవి. కొన్ని దృష్టిసాధకమైన అవయవాలకు సంబంధించినవి. మరి కొన్ని సహాయకమైన అవయవాలకు సంబంధించినవి కొన్ని పుట్టుకతో వచ్చేవి. కొన్ని గాయాల వల్ల వచ్చేవి. కొన్ని విటమిన్ల [illegible] స్థితుల వల్ల వచ్చేవి. కొన్ని దుర్మాంసాల వల్ల వచ్చేవి. కొన్ని నివారించవచ్చు, నివారించటానికి వీలైనవి; కొన్ని వీలు కానివి.

సహాయకమైన అవయవాలకు సంబంధించిన వ్యాధులు ప్రత్యక్షంగా దృష్టికి ప్రమాదాన్ని కలిగించవు. కాని, వీటి పర్యవసానాలు ప్రమాదకరంగా ఉండవచ్చు. కనుబొమల వెంట్రుకలూ, కనురెప్పల వెంట్రుకలూ రాలిపోతాయి. రెప్పలు దురద పుట్టి వాచిపోవటంకూడా (బ్లెఫరైటిస్) కద్దు మనం సరదాకు ఆశ కురుపులు అనుకుంటాం కదూ—

కళ్ళ జబ్బులు

అలాంటి కురుపులు (స్టై) [illegible] మీద వస్తాయి. [illegible] [illegible] ఓపుతో [illegible] (చ్రిలాజి [illegible]).

[illegible] ఉండే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రమాదకరంగా ఉంటాయి.

[illegible] అందరికీ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు వచ్చేవే. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇవి [illegible] బాధను కలిగిస్తాయి. వేడినీళ్ళతో దూదినో, పేలగుడ్డనో ముంచి నీరు పిండేసి కాపటం పెడితే ఉపశాంతి లభిస్తుంది. లోపల ఎక్కువ చీము కూడితే సర్జన్ సహాయంతో, పెనిసిలిన్ అవసరం కావచ్చు. ఈ గడ్డలు అనంతటా అవే అణిగిపోకపోతే, దానికి సంబంధించిన రెప్ప వెంట్రుకను పీకేస్తే (ఎపిలేషన్) చీము వచ్చేస్తుంది. లేకపోతే చిన్న ఆపరేషన్ అవసరం కావచ్చు.

పది మూలస్థానంలో చుపోవు [illegible] లేగితే పరదలు వస్తాయి. ప్రవాహానికి తీరని అవరోధం ఏర్పడినా నీరు వెళ్ళని